

การต่อสู้โดยสันติวิธีและบทบาทของทางการเมืองของลูกจ้าง

ศุภชัย มนต์ไพบูลย์

เมื่อกิจการอุตสาหกรรมและพานิชยกรรมขยายตัวออกไป จำนวนผู้ประกอบการอาชีพด้วยการใช้แรงงานเป็นลูกจ้างและกรรมกรก็มากขึ้นตามลำดับ บุคคลเหล่านี้เป็นผู้ได้รับปัญหาขั้นพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคม มีความรู้สึกเป็นชนชั้นเดียวกัน และสามารถรวมตัวกันเป็น *กลุ่มอิทธิพล* (Pressure groups) ที่มีอำนาจต่อรองสูง มีสิทธิมีเสียงในทางการเมือง ทั้งโดยการเป็นกลุ่มอิทธิพลออกเสียงสนับสนุนพรรคการเมืองพรรคใดพรรคหนึ่ง และโดยการจัดตั้งพรรคการเมืองขึ้นจนมีอำนาจเข้มแข็ง สามารถได้เป็นรัฐบาลบริหารประเทศ เช่น ในหลาย ๆ ประเทศ เช่น อิสราเอล อังกฤษ ออสเตรเลีย และนิวซีแลนด์ เป็นต้น

ในประเทศที่ยังด้อยพัฒนา ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองอย่างประเทศไทย ผู้บริหารประเทศที่มาจากวงการทหารและตำรวจมักจะเป็นผู้ที่ขาดความรู้ความเข้าใจ

ในปัญหาการเมือง เป็นผู้มีส่วนกำหนดนโยบายที่เป็นอุปสรรคต่อการรวมพลังของ ขนชั้นลูกจ้างเพื่อเรียกร้องสิทธิอันชอบธรรมของตน การรวมตัวของลูกจ้างจึงถูกจำกัดขัดขวาง หรือถูกชักนำเพื่อให้สนอง ประโยชน์ของ นักการเมืองมากกว่าประโยชน์ของลูกจ้างเอง กฎหมายแรงงานก็มักมีบทบัญญัติขัดขวางการรวมกลุ่มอย่างกว้างขวางในวงกรรมกร การที่ผู้นำกรรมกรขาดพื้นฐานการศึกษา กรรมกรส่วนใหญ่มีรายได้ต่ำ และแรงงานอุตสาหกรรมเป็นอัตราส่วนน้อยของประชาชนทั้งประเทศ ก็ยังทำให้ฐานะอันแท้จริงของกลุ่มกรรมกรอยู่ในสภาพที่อ่อนแอยิ่งขึ้น

ในกรณีของประเทศไทย ทั้ง ๆ ที่พื้นฐานการศึกษาอยู่ในระดับต่ำ แต่ความตื่นตัวทางการเมืองของผู้นำกรรมกร บางส่วน ก็ได้นำไปสู่การจัดตั้งพรรคกรรมกรที่ ประสบความพ่ายแพ้อย่างยับเยินในการเลือกตั้งแต่ละครั้ง ใน

สภาวะ การ เมือง ที่ เปลี่ยน แปลง ไป ใน เดือน ตุลาคม^๕ ทำให้พอจะคาดได้ว่าจะมีการเลือกตั้งทั่วไปภายในปี พ.ศ. ๒๕๑๗ ก็ได้ทำให้ผู้นำกรรมกรบางคนมีการตื่นตัว ในลักษณะเตรียมการก่อตั้งพรรคการเมือง มีนักการเมืองบางกลุ่มเตรียมการที่จะเข้าหาเสียง และสร้างอิทธิพลในหมู่ลูกจ้าง บทความ^๕นี้จึงใคร่เสนอความคิดเห็นถึงเหตุผล ลักษณะของบทบาททางการเมืองที่อยู่ในขอบเขตของความเป็นไปได้ในกรณีที่กรรมกรจะบ้ายเบนความสนใจของตนมาสู่วิธีการทางการเมือง

สิ่งที่ควรพิจารณาเป็นประการแรก คือ วัตถุประสงค์เบื้องต้นของการที่คนงานร่วมกันจัดตั้งองค์การของตนขึ้นเป็นยูเนียนหรือสหภาพแรงงาน หรือในกรณีของไทย เป็น สมาคมลูกจ้าง (เพราะกฎหมายแรงงานปฏิเสธสิทธิของคนที่จะรวมกันเป็นสหภาพแรงงาน) วัตถุประสงค์เบื้องต้นเป็นเรื่องทางเศรษฐกิจ และสังคมได้แก่

๑. เพื่อช่วยเหลือเกื้อกูลกันและกัน เมื่อสมาชิกได้รับความเดือดร้อน เช่น เจ็บ บ่วยตาย หรือภัยอื่น ๆ

๒. เพื่อสร้างพลังในการต่อรองกับนายจ้างในด้านอัตราค่าจ้าง ชั่วโมงการทำงาน

วันหยุด การลาป่วย และสวัสดิการต่าง ๆ ซึ่งกฎหมายกำหนด มาตรฐาน ขั้นต่ำเอาไว้ให้แล้ว แต่ต้องการเจรจาให้ ได้มากกว่าที่กฎหมายกำหนด

๓. เพื่อ เป็น แหล่ง กลาง ของการ แลก เปลี่ยน ข่าวสาร โอกาสในการหางาน หรือ ฝึกฝนฝีมือช่างบางประเภท เพื่อยกระดับฐานะอาชีพ

๔. เพื่อจัดกิจกรรมบันเทิงต่าง ๆ ร่วมกัน

จะเห็นได้ว่าการรวมตัวของคนงาน เป็น สหภาพแรงงานนั้น แม้ในประเทศอื่นทั้งหลายในโลก ส่วนใหญ่ ก็ได้ มีจุด ประสงค์ทางการเมือง การดำเนินการทางการเมืองนั้นเป็นเพียงวิธีการอันหนึ่ง เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ทางเศรษฐกิจและสังคมดังกล่าวข้างต้น การตื่นตัว และการดำเนินการทางการเมืองของสหภาพแรงงานนั้นมักกระทำกันอยู่แตกต่างกันสองระดับ คือ

๑. การจัดองค์การ สหภาพ แรงงาน ให้เข้มแข็ง และทำหน้าที่เป็นกลุ่มอิทธิพลคอยสนับสนุน พรรคการเมือง ที่มีแนวนโยบาย ที่ ส่งเสริมความเป็นธรรมในสังคม ให้ความสนใจต่อสวัสดิภาพคนงาน ไม่นำสหภาพแรงงานเข้าไปผูกพันกับพรรคการเมืองพรรคใดพรรค

หนึ่งโดยเฉพาะ เช่นในกรณีของสหรัฐอเมริกา คานาดา และเยอรมันนี เป็นต้น

๒. การนำ สหภาพ แรงงาน เข้ามีส่วน ร่วมโดยใกล้ชิดกับพรรคการเมือง โดยมีผู้นำ สหภาพเป็นกรรมการพรรค ใช้เงินทุนของ สหภาพ ซึ่งได้มาจากค่าสมาชิกและผลกำไร ในการลงทุนบางประเภทมาใช้ในกิจการของ พรรคการเมือง เช่นในกรณีของอังกฤษ ออสเตรเลีย และนิวซีแลนด์ เป็นต้น สำหรับประเทศในกลุ่มคอมมิวนิสต์ ซึ่งมีพรรคคอมมิวนิสต์เพียงพรรคเดียว สหภาพพรรคก็เป็น องค์ประกอบที่สำคัญที่สุดของพรรค

ในประเทศอุตสาหกรรม มีผู้ประกอบอาชีพในฐานะคนงานจำนวนมาก คนงานมี รายได้สูง มีการศึกษาดี และสามารถรวมพลัง เป็นสหภาพแรงงานขนาดใหญ่ มีผู้นำที่ได้รับการเลือกขึ้นมาเป็นอย่างดี ทั้งจากแรงงานฝ่าย ที่ใช้สมองและแรงงานที่ใช้กำลังกาย มีเงิน ทุนพอเพียงที่จะจัดจ้างนักวิชาการทั้งด้านเศรษฐ ศาสตร์และกฎหมายมาดำเนินการให้แก่สหภาพ สหภาพแรงงานจึงมีอิทธิพลสูงต่อพรรคการเมือง ประธานสหภาพแรงงานมักได้รับเลือกให้ดำรง ตำแหน่งสำคัญ ๆ เช่นรัฐมนตรีกระทรวงแรงงาน เช่น ยอร์จ มินนี ในสหรัฐอเมริกาเป็นต้น

ในกรณีของประเทศอังกฤษ ประมาณ ร้อยละแปดสิบของเงินค่าใช้จ่ายในพรรคการเมือง ได้ ไปจาก เงินช่วยเหลือ ของสหภาพ แรงงาน ในหลาย ๆ ประเทศ สหภาพแรงงาน เป็นผู้ระดมเสียงสนับสนุนในรัฐสภาให้ผ่านร่าง กฎหมายที่เป็น ประโยชน์ต่อสวัสดิภาพ ของคนงาน หรือระงับยับยั้งร่างกฎหมายที่ไม่ให้ ความเป็นธรรมแก่คนงานอย่างพอเพียง

บทบาททางการเมืองของกรรมกรนั้น มี ตัวอย่างให้เห็นในหลายประเทศ การร่วมมือ ระหว่างกรรมกรกับนักศึกษารุ่งเรืองในปี พ.ศ. ๒๕๑๒ ก็มีผลให้ประธานาธิบดี เดอโกลล์ ต้องลาออกจากตำแหน่ง กรรมกรในประเทศ ออสเตรเลียได้ต่อต้านประธานาธิบดีของตนอย่างแข็ง ขัน เมื่อประธานาธิบดีสั่งยุบสภา เนื่องจาก สภาไม่ยอมขยับสมาชิกผู้หนึ่งออกจากสมาชิกภาพ ประธานาธิบดี เห็น ว่าสมาชิก ผู้นั้นเป็นฝ่ายซ้าย ต้องการจับกุม แต่ต้องรอให้สภาถอนการคุม ครองเสียก่อน เมื่อยุบสภากรรมกรออสเตรเลีย เห็น ว่าเป็นการละเมิด สิทธิของประชาชน พวกนั้นได้ หยุดงานประท้วงเป็นจำนวนมาก แม้ทหารจะ ใช้มาตรการรุนแรงปราบปรามก็ตาม หรือ ในกรณีของชิลี อดีตประธานาธิบดี อเยนเค ได้รับการสนับสนุนอย่างท่วมท้น ในการเลือกตั้ง

แต่เมื่อถูกทหารทำการรัฐประหารกรรมกรขี้สก็
ได้ลุกฮือขึ้นต่อสู้รักษาสีทธิเสรีภาพของตนและ
ประชาชนทั่วไป ทำการนัดหยุดงานคัดค้าน
การปฏิวัติ ทั้งนี้ด้วยสำนึกที่ว่าการปกครองใน
ระบอบประชาธิปไตยเท่านั้น จะเป็นหลักประ
กันสิทธิเสรีภาพของคนงานได้ดีที่สุด ในขณะที่
มีตัวอย่างให้เห็นเป็นบทเรียนว่า การปกครอง
ประเทศโดยคณะทหารเผด็จการ หรือฟาสซิสต์
จะทำให้คนงาน หุ่น คักตวงผล ประโยชน์ ได้มากที่สุด
โดยฝ่ายกรรมกรถูกกีดกันมิให้รวมพลกัน
เป็นองค์การที่เข้มแข็งได้

การเคลื่อนไหวในวงการกรรมกรไทย

การรวมตัวของ กลุ่มลูกจ้างในประเทศ
ไทยนับว่าอยู่ในสภาพที่ล่าหล้งมาก แม้เมื่อ
เทียบกับประเทศด้อยพัฒนาส่วนใหญ่ในเอเชีย
และแอฟริกา ทั้งนี้เป็นผลสืบเนื่องมาจากสภาวะ
ทางการเมืองที่ประเทศไทยต้องตกอยู่ใต้ การปก
ครองของรัฐบาลทหารเป็นเวลานาน คนงาน
ไทยเคยมีการจัดตั้งสหภาพแรงงาน ขึ้นก่อน แล้ว
ในอดีต เป็นสหภาพเสรีแรงงานแห่งประเทศไทย
และสหบาลกรรมกรกลาง แต่ต้องสลาย
ตัวลงเมื่อจอมพลสฤษดิ์ทำการยึดอำนาจพร้อมกับ
ยกเลิก พรบ. แรงงาน พ.ศ. ๒๔๙๙ ด้วย

ผู้นำกรรมกรจำนวนมากถูกจับกุมคุมขัง ไม่มี
ผู้นำอื่นรับช่วงปฏิบัติต่อมา จนกระทั่งมีประกาศ
คณะปฏิวัติฉบับที่ ๑๐๓ อนุญาตให้จัดตั้งสมา
คมลูกจ้างขึ้นได้ แต่จำกัดการรวมตัวเป็นสหภาพ
แรงงาน ตามสภาพการณ์ของประเทศไทยนั้น
อาจสรุปอุปสรรคสำคัญ ๆ ของการเคลื่อนไหว
ในหมู่กรรมกรไทยได้ดังนี้

๑. คนงานในกิจการ อุตสาหกรรม ของ
ไทยนับถึงปี ๒๕๑๔ มีเพียง ๗๑๕,๐๓๐ คน
หรือ ๔.๒% ของแรงงานทั้งหมดของประเทศ*
นับเป็นเพียงชนกลุ่มน้อยกลุ่มหนึ่งเท่านั้น

๒. คนงานเหล่านั้นมีพื้นฐานการศึกษาต่ำการ
รวมตัวกันเป็นสมาคมทำได้ยาก ขาดแคลนทุน
ทรัพย์ในการดำเนินการให้เป็น ไปตามวัตถุประสงค์

๓. อัตราการว่างงานในระดับสูงรวมทั้ง
การขาดโอกาสที่จะได้งานทำเต็มที่ หรือส่มา
เสมอทั้งปี คนงานขาดอำนาจต่อรองและเป็น
ฝ่ายเสียเปรียบโดยหาทางแก้ไขได้ยาก

๔. ขาดผู้นำที่มีความสามารถ และประสบ
การณ์ในด้านแรงงานเนื่องจากการจัดตั้งกลุ่มลูก
จ้างเป็นสิ่งต้องห้ามมา โดย ตลอดปี ๒๕๐๑-
๒๕๑๕ และความผันผวนทางการเมืองทำให้ผู้
นำลูกจ้าง กลุ่มต่าง ๆ ไม่ไว้วางใจกันและกัน

๑. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ฉบับที่ ๑ (๒๕๐๕-๒๕๑๐) บทที่ ๑ ว่าด้วยประชากร กำลังคนและการมีงาน
ทำ, สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคม พ.ศ. ๒๕๐๔

๕. ทศนคติ และ ความเข้าใจที่ไม่ถูกต้องของรัฐบาล และ ประชาชน ต่อการ ดำเนินงานของกรรมการ

เมื่อได้นำประกาศคณะปฏิวัติฉบับที่๑๐๓ มาใช้เป็นกฎหมายแรงงาน ก็ได้มีลูกจ้างในกิจการต่าง ๆ มาขึ้นจดทะเบียนจัดตั้งสมาคมลูกจ้างขึ้น จนขณะนี้ (๘พฤศจิกายน ๒๕๑๖) ได้รับการจดทะเบียนแล้วเป็นสมาคมที่ ๒๒ แต่กฎหมายแรงงานปัจจุบันของไทยยังให้ลูกจ้างในต่างชนิดของอุตสาหกรรมหรืออยู่ในต่างท้องที่รวมมือกัน จัดตั้งสหภาพแรงงานกลางขึ้นได้ สมาคมแต่ละแห่งจึงเป็นสมาคมขนาดเล็ก มีทุนทรัพย์และความสามารถในการดำเนินงานจำกัด และไม่สามารถติดต่อขอรับความช่วยเหลือโดยตรงจากสหภาพแรงงานสาขาอาชีพเดียวกัน ในต่างประเทศ ยิ่งไปกว่านั้นกฎหมายแรงงานของไทยยังกำหนดไว้ชัด มิให้สมาคมลูกจ้างจัดหาหรือจ้างบุคคลอื่นใด ที่มีความรู้ความสามารถ มาช่วยให้คำแนะนำในการบริหารงานได้ สมาคมลูกจ้างหลายแห่ง จึงอยู่ในสภาพที่อ่อนแอไม่สามารถจัดบริการที่เป็นประโยชน์ให้แก่สมาชิก สมาชิกจำนวนมากคิดค้ำค่าบำรุง ในสภาพการณ์ปัจจุบัน สมาคมลูกจ้างยังไม่สามารถแม้แต่จะบริหารงานสมาคมของตนได้อย่างมีประ

สิทธิภาพ จึงกล่าวได้ว่าสมาคมลูกจ้างจะก้าวต่อไปเป็นเครื่องมือของนักการเมืองได้โดยง่าย ถ้ามีการจัดตั้งพรรคการเมืองขึ้น โดยไม่ศึกษาสถานการณ์ให้รอบคอบเสียก่อน ผู้นำกรรมการ จะไม่สามารถบริหารงานของพรรค และ จะไม่มีความสามารถที่จะบริหารงานของประเทศได้

ปัญหาจึงมีว่าสมาคมลูกจ้างทั้งหลาย และ ผู้นำกรรมการ ควรดำเนินการอย่างไรในสถานการณ์ทางการเมืองต่อจากนี้ สมาคมลูกจ้างควรมีกิจกรรมทางการเมืองอย่างไร

การ ดำเนิน การ ให้ บรรลุวัตถุประสงค์เบื้องต้นของสมาคมลูกจ้างในด้านการคุ้มครองผลประโยชน์ของสมาชิก และการยกฐานะอาชีพ ของ สมาชิกนั้นอาจ ดำเนินไป ได้ทั้งโดยวิธีการทางการเมืองหรือในระบบเศรษฐกิจ อุตสาหกรรมและโดยวิธีทางการเมือง มาตรการในด้านอุตสาหกรรมนั้น ก็โดยการเปิดการเจรจาต่อรองไปตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในกฎหมายแรงงาน เมื่อไม่สามารถจะตกลงกันได้ โดยสันติวิธีก็อาจต้องประท้วงนายจ้าง โดยการนัดหยุดงาน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมแล้วแต่กรณี มาตรการทางการเมืองนั้น ก็อาจจะทำตัวเป็นกลุ่มอิทธิพล ช่วยสนับสนุน

ด้วยการหาเสียง และออกเสียงให้แก่พรรคการเมืองที่มีนโยบายให้ความเป็นธรรม และเป็นมิตรแก่ชนชั้นแรงงาน หรือการจัดตั้งพรรคกรรมกรขึ้นเอง ส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งแข่งขันกับพรรคอื่น ๆ

จากสภาพการณ์ การเคลื่อนไหวในหมู่แรงงานไทยนั้นเป็นที่เห็นชัดว่า การจัดตั้งพรรคกรรมกรขึ้นนั้นเป็นสิ่งที่ยังกระทำไม่ได้ และฟังเสียงเลวลงวันที่สุด ทั้งนี้เพราะขาดทุนทรัพย์ ขาดผู้สมัครรับเลือกตั้งที่จะได้รับคะแนนนิยม และแม้แต่ขาดความสามัคคีกันในกลุ่มผู้นำลัทธิด้วยตนเอง ขาดจำนวนสมาชิกที่มากพอ และขาดผู้นำที่จะได้รับความนิยมเชื่อถือจากประชาชนส่วนใหญ่

คำตอบของคำถามที่ว่า สมาคมลูกจ้างของไทยควรมีบทบาททางการเมืองอย่างไร ในขณะนั้นคือ ควรทำตนเป็นกลุ่มอิทธิพลที่เข้มแข็ง ด้วยการเร่งให้การศึกษาแก่ชนชั้นแรงงาน เศรษฐกิจสังคมและการเมือง ปรับปรุงการบริหารสมาคมลูกจ้างให้มีประสิทธิภาพเสียก่อน เป็นสิ่งแรกเพื่อที่จะสามารถให้บริการแก่คนงานสมาชิกได้อย่างเต็มที่ การดำเนินงานของสมาคมลูกจ้างจะต้องดำเนินไปโดยสันติวิธี หลีกเลี่ยงการกระทำที่ขัดต่อกฎหมาย และส่งเสริมทัศนคติด้านแรงงาน ที่ถูกต้องในหมู่ประชาชนทั่วไป

เมื่อพิจารณาสภาพของสมาคมลูกจ้างทั้ง ๒๒ สมาคม (มีสมาชิกรวมกันไม่เกินหนึ่งหมื่นคน) ประกอบกับอุปสรรคต่าง ๆ ตามที่กล่าวถึงข้างต้นจะเป็นว่า สมาคมลูกจ้างต่าง ๆ มีความสามารถจำกัด ที่จะปฏิบัติให้ลุล่วงไป ตามวัตถุประสงค์เบื้องต้น อุปสรรคสำคัญที่สุดคือ กฎหมายแรงงาน ซึ่งยังมีของบกพร่องอยู่หลายประการ ทำให้ฝ่ายนายจ้างและลูกจ้างปฏิบัติตามได้ยาก และการเลียนแบบกฎหมายแรงงานของประเทศที่มีระบบแรงงานสัมพันธ์ที่มั่นคง มีรัฐบาลที่มีประสิทธิภาพมาใช้ โดยขาดการพิจารณาให้เหมาะสมกับวัฒนธรรมไทยก็เป็นอีกประเด็นหนึ่งที่ควรเร่งแก้ไข ตัวอย่างเช่น

- การกำหนดขั้นตอนการยื่นข้อเรียกร้อง การประณอมข้อพิพาท และการตัดสินข้อพิพาทแรงงานเอาไว้ให้ต้องใช้เวลาเนิ่นนาน ทำให้ลูกจ้างรู้ดีว่าจะตกเป็นฝ่ายเสียเปรียบ ถ้าทำตามกฎหมาย จึงพากันหยุดงานก่อน เพื่อบีบบังคับให้นายจ้างยินยอมเจรจาด้วย ควรจะกำหนดอำนาจกรมแรงงานให้มีการ เปิดเจรจาระดับข้อพิพาท ได้ทันที ที่ฝ่ายใด ฝ่ายหนึ่งยื่นข้อเรียกร้องขอเจรจา

การกำหนดขอบเขตจำกัดความ ของคำว่า บาดเจ็บ จากงานที่ปฏิบัติไม่ชัดเจนเช่น กรณีที่คนงานขาขาด ข้อความที่ใช้มีทั้งบาดเจ็บหัวเข้าขี้นมา และบาดเจ็บสภาพที่ไม่สามารถใช้งานได้

การให้คนงาน ได้สิทธิ ลางาน ได้เมื่อจำเป็น เช่น เจ็บป่วย คนงานหญิงลาคลอดบุตรได้ ๓๐ วัน หรือมากกว่านั้นถ้าจำเป็น กฎหมายแรงงานควรคำนึงถึงวัฒนธรรมไทยในเรื่องการอุปสมบทในพระพุทธศาสนา ก็ควรให้กำหนดไว้ในกฎหมายด้วย ไม่ปล่อยให้เป็นปัญหาต่อรองบาทมหากันระหว่างนายจ้างลูกจ้าง

ข้อบกพร่องของกฎหมายแรงงานมีอีกมาก แต่ยกมากล่าวเพียงเล็กน้อย เพราะไม่ได้อยู่ในขอบเขตของบทความนี้ สมาคมลูกจ้างทั้งหลายได้เลือก ตัว แทนขึ้น ชุดหนึ่ง เป็นกรรมกร รับฟังความคิดเห็น และเสนอแนะการ แก้ไขกฎหมายแรงงานแล้ว ถ้าได้มีการแก้ไขให้เหมาะสมขึ้น ก็จะมีส่วนช่วย ให้ลูกจ้างสามารถต่อสู้ เรียกร้องสิทธิของตนได้โดยสันติวิธี บทบาททางการเมืองของลูกจ้าง ก็จะดำเนินไปด้วยความรับผิดชอบ ต่อสังคม พหุพัทธศาสตร์ประโยชน์ของลูกจ้าง โดยไม่ตกอยู่ในอิทธิพลของนักการเมืองที่มุ่งเข้าไปแทรกแซงเพื่อหวังผลประโยชน์ และอำนาจให้แก่ตนเอง

ทางเลือกระหว่างการ ต่อสู้ โดยสันติวิธี กับความขัดแย้งในอุตสาหกรรม และลัทธิการเมือง

เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่า ลูกจ้างกรรมกรไทยได้ตกอยู่ในฐานะที่เสียเปรียบตลอด

มา ต้องยอมรับทำงานโดยได้ค่าจ้างต่ำ ทั้งที่ผู้ประกอบการลงทุนสามารถดำเนินการ มีผลกำไร ขยายกิจการออกไปได้กว้างขวาง ทั้งนี้เพราะมีผู้ว่างงานจำนวนมาก คนงานขาดอำนาจในการต่อรอง (สถิติของทางราชการในปี ๒๕๑๒ ระบุว่าผู้ว่างงานเพียง ๐.๒% ของแรงงานในวัยทำงานก็เพราะว่า ประเทศไทยไม่มีวิธีการทำทะเบียนผู้ว่างงาน และใช้คำจำกัดความของการมีงานทำ ตามแบบอย่างท้องที่การแรงงานระหว่างประเทศกำหนดขึ้น ซึ่งเป็นไปได้ในลักษณะของ ประเทศอุตสาหกรรมที่เจริญ แล้วเท่านั้น) ค่าใช้จ่าย ด้านค่าจ้างใน กิจการหลาย ประเภท เป็นเพียง ๕-๑๕ ของต้นทุนทั้งหมดนั้น ย่อมแสดงว่าปัญหาในการ ดำเนินธุรกิจนั้นมี ใช้อยู่ที่ลูกจ้าง แต่อยู่ที่ตอกเบียดเงินทุน ประสิทธิภาพการจัดตั้งด้านการผลิตและการตลาด การหากำไรด้วยการกดอัตราค่าจ้าง จึงเป็นการแก้ปัญหาไม่ถูกจุด นายจ้างรายย่อยจำนวนมาก แสดงออกถึงความไม่รับผิดชอบด้วยการหลีกเลี่ยง ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายแรงงาน รัฐบาลแสดง ความอ่อนแอและขาดประสิทธิภาพ ด้วยการไม่สามารถนำกฎหมาย แรงงานมาบังคับ ใช้ ให้ได้ผลจริงจัง การสไตรค์ของคนงานจึงเป็นการ สไตรค์เพื่อบีบบังคับ ให้นายจ้าง ปฏิบัติ ตามกฎหมายแรงงาน ทั้ง ๆ ที่ข้อกำหนดในกฎหมาย

แรงงานเป็นเพียงมาตรฐานขั้นต่ำสุด อันเป็นสิทธิโดยชอบธรรมของลูกจ้างอยู่แล้ว ในประเทศอื่น ๆ นั้นลูกจ้างจะบีบบังคับให้นายจ้างเกินกว่ามาตรฐานขั้นต่ำตามกฎหมายแรงงาน

การนัดหยุดงานของ ลูกจ้างที่เกิดขึ้นบ่อยครั้งในกลางปี ๒๕๑๖ ก็คือการต่อสู้โดยสันติวิธี มิได้มีการใช้กำลังหรือมาตรการรุนแรงแต่ประการใด ยังมีได้มีการใช้กำลังขัดขวางคนงานที่ไม่ร่วมสไตรค์ ยังมีได้มีการทำลายทรัพย์สินของนายจ้าง ยังมีได้ลุกลามไปถึงขั้นการต่อสู้ระหว่างชนชั้น หรือเรียกร้องให้เปลี่ยนแปลงอุตสาหกรรมทางการเมือง ระบบเศรษฐกิจ และโครงสร้างของสังคมแต่ประการใด การละเลยของนายจ้าง โดยปฏิเสธที่จะเจรจาต่อรอง

กันด้วยความยุติธรรม การขาดประสิทธิภาพของรัฐในการให้ความคุ้มครองผลประโยชน์ของคนงาน ล้วนเป็นเครื่องผลักดันให้ลูกจ้างเสื่อมศรัทธาในการต่อสู้โดยสันติวิธี และนำไปสู่การแตกแยกระหว่างชนชั้น ตลอดจนการเลื่อมใสในลัทธิการเมืองอื่น ๆ ที่อาจไม่เหมาะสมต่อสภาพสังคมของประเทศก็ได้

รัฐบาลมีทางเลือกอยู่ว่าจะทำตัวเป็นกรรมการที่ยุติธรรมในการต่อสู้โดยสันติวิธีของลูกจ้าง หรือจะบีบบังคับลูกจ้าง จนลูกจ้างพากันเห็นว่าลัทธิการเมืองในระบบอื่นจะเป็นที่พึงได้ดีกว่า โอกาสที่จะใช้อำนาจ เผด็จการร่วมมือ นายทุนนั้นคงจะไม่มีอีกแล้ว